

Б. Ковалів підготував 17 кандидатів наук, створивши регіональну нефрологічну школу в Україні. Організатор і керівник нефрологічної клініки Львівського медичного університету (1970), в 1975—1993 рр.— головний нефролог Львівського облздороввідділу, член терапевтичної школи ЛНМУ, організатор 1-го Пленуму правління Всесоюзного наукового товариства нефрологів у Львові — Івано-Франківську (1970), Всесоюзної школи нефрологів у Трускавці (1972) і Моршині (1980) та республіканської конференції на тему „Гломерулонефрит“ у Львові (1976).

Богдан Ковалів — відомий інтерніст-нефролог в Україні та за кордоном, на його праці покликаються в численних монографіях, багатотомних посібниках з інтерністики, фтизіатрії, нефрології, журнальних статтях та збірниках.

Основні праці Б. Коваліва:

— Поражение почек при легочном и костно-суставном туберкулезе. Москва, 1963; Поражение почек при туберкулезе: клиника и лечение. Москва, 1970 — у цих виданнях висвітлено клініку, особливості діагностики різномірних форм уражень нирок та їх нозоморфоз у туберкульозних хворих залежно від стану активності основної недуги. Книжка стала підручником для науковців та клініцистів, отримала позитивні відгуки багатьох патологів, фтизіатрів та урологів в Україні і за кордоном.

— Гломерулонефрит. Ленинград, 1980 (у співавтор.); Редкие и атипичные синдромы и заболевания в клинике внутренних болезней. К., 1983 (у співавтор.); Нефротический синдром. Санкт-Петербург, 1992 (у співавтор.); Hochdruck und Niere. München, 1994 (у співавтор.) — у цих працях описані рідкісні й атипові синдроми та нозологічні форми захворювань нирок у клініці внутрішніх хвороб, клінічні варіанти, частота та перебіг гемокоагуляційних ускладнень при нефротичному синдромі — особливо „хамелеонні“ форми уражень нирок, проблема артеріальної гіпертензії при різних клінічних проявах амілоїдозу нирок і тактика при її подоланні, а також гепаринотерапія конкретних клінічних форм гломерулонефриту;

— Нефрологія. К., 1995 (у співавтор.) — перший українськомовний підручник, який містить окремий розділ про амілоїдне ураження нирок;

— Гепарин і гепариноїди у клінічній практиці. Львів, 2003 (у співавтор.) — праця видана в ЛНМУ та НТШ, в ній усебічно висвітлено підходи до ви-

користання стандартного гепарину, усіх відомих фракціонованих гепаринів та гепариноїдів з урахуванням тромботичного і геморагічного ризику хворого та функціонального стану нирок. Її високо оцінили українські і закордонні (США, Польща) нефрологи, фармакологи, гематологи та ангіохірурги, в такому контексті вона не має аналогів в українській та світовій спеціалізованій літературі.

Для орфографічного словника українських медичних термінів (1993) та українсько-латинсько-англійського медичного тлумачного словника (1995, т. I, II) Б. Ковалів підготував гасла з нефрології та близьких суміжних спеціальностей.

У п'яти методичних рекомендаціях подані науково обґрунтовані матеріали про діагностику та лікування ниркової недостатності при нефрозах і нефритах у туберкульозних хворих, амілоїдозу внутрішніх органів у клініці туберкульозу, покази та методику інфузійної хеміотерапії туберкульозу, діагностику і принципи лікування „вперше виявленої“ хронічної ниркової недостатності — проблеми, яка лише останніми роками привернула увагу світової нефрології.

Найвищої оцінки заслуговує активна громадська діяльність Богдана Коваліва, його внесок у відродження НТШ та УЛТ у Львові. У 1992—1996 рр. він був головою Комісії лікарської етики та Статутної комісії УЛТ, а також співавтором і головою редакційної колегії Етичного кодексу лікаря.

Богдан Ковалів — активний учасник з'їзду Всеукраїнського лікарського товариства, Конгресів Світової федерації українських лікарських товариств, щорічних сесій НТШ.

За багаторічну плідну працю у медичній науці, дидактиці і практиці охорони здоров'я Богдан Ковалів отримав грамоти Міністерства охорони здоров'я, управління охорони здоров'я та виконавчого комітету Львівської міської ради і Клінічного центру західного оперативного командування та неодноразові подяки і премії Львівського науководослідного інституту туберкульозу і Львівського національного медичного університету.

Свій ювілей Богдан Ковалів зустрічає сповнений наукових планів і творчої наснаги. Друзі, колеги, учні вітають шановного ювіляра з цієї датою і бажають йому міцного здоров'я, довгих років життя, нових наукових здобутків, здійснення усіх задумів та мрій.

Олександра МАТЕШУК-ВАЦЕБА



16 липня 2013 р. відомому в Україні та світі вченому, талановитому лікарю-онкологу, доктору медичних наук, професору, заслуженому діячу науки і техніки України, д. чл. НТШ (від 15 грудня 1992 р.), заслуженому професору, багаторічному завідувачу кафедри онкології та радіології, проректору з лікувальної та наукової роботи Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького, дійсному членові Академії наук Вищої школи

України, Нью-Йоркської АН, голові Львівського онкологічного товариства, членові Президії Українського онкологічного товариства в м. Києві, членові Головної управи Українського лікарського товариства (УЛТ) у Львові, голові Суду лікарської честі, голові „Львівської бесіди“, Президентові Львівського відділення милосердя і здоров'я, члену редакційної колегії часописів „Acta chirurgica Austriaca“ (Відень), „Acta medica Leopoliensia“ (Львів), „Практична медицина“ (Львів), „Вісник НТШ“ (Львів), „Онкологія“ (Київ), „Лікарський збірник“ (Львів) Борисові Білинському виповнилося 80 років.

Народився Б. Білинський 16 липня 1933 р. у м. Збаражі Тернопільської обл. у сім'ї відомого на західних теренах України лікаря і громадського діяча Тараса Білинського. У 1940—1943 рр. навчався у Збаразькій школі, з 1943 р. продовжу-

вав навчання у Львові в 1-й українській гімназії, з 1944 р.— у Криниці (Польща), у 1944—1945 рр. — у Равельсбасі (Австрія). 1945 р. родина повернулася до Львова, 1950 р. Борис Білинський закінчив Львівську середню школу №8 і вступив на лікувальний факультет Львівського державного медичного інституту (нині — Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького). Ще під час навчання в інституті брав активну участь у роботі наукового студентського товариства. Після закінчення навчання 1956 р. упродовж трьох років працював хірургом-онкологом Бориславської міської лікарні, з 1958 р.— завідувачем хірургічного відділення Городоцької ЦРЛ Львівської обл., а з 1959 р.— хірургом І хірургічного відділення Львівської обласної клінічної лікарні.

Талановитий хірург-практик активно займався і науковою роботою. 1963 р. захистив кандидатську дисертацію на тему „Імплантаційні рецидиви раку молочної залози і їх зв'язок з раковими клітинами в рані при мастектомії“. З 1963 по 1966 р. працював старшим науковим співробітником Львівського науково-дослідного інституту гематології та переливання крові. Під керівництвом А. Гнатишака 1966 р. була створена перша на теренах колишнього Радянського Союзу кафедра онкології у Львівському державному медичному інституті, а Львівський онкологічний диспансер став першим клінічним онкологічним закладом. Саме на цю кафедру був обраний доцентом Борис Білинський, де відразу проявив себе талановитим педагогом, блискучим лектором, невтомним науковим пошуковцем. 1972 р. захистив докторську дисертацію на тему „Функціональний стан печінки в динаміці опікової хвороби“. 1977 р. став професором кафедри онкології та радіології, з 1979 р. д-ру Б. Білинському надано звання професора. Від 1986 до 2004 р.— завідувач цієї кафедри, де активно працює професором до сьогодні.

Науковий доробок Бориса Білинського становить понад 500 наукових праць, серед яких 12 монографій, підручник „Онкологія“ (4 перевидання — 1992, 1998, 2004, 2007), п'яти авторських свідоцтв на винаходи. Б. Білинський підготував 19 кандидатів і 2 докторів наук, створивши потужну онкологічну школу в Україні. Колеги та учні, вдячні пацієнти завжди відзначають його феноменальну ерудицію, сучасне наукове мислення, інтелігентність, тактовність, розсудливість, доброзичливість, оптимізм та невичерпну енергію.

Головними напрямками наукових досліджень Б. Білинського є проблеми хірургічного і комплексного лікування злоякісних пухлин, зокрема вивчення закономірностей метастазування злоякісних пухлин, імунологія злоякісних пухлин та індивідуалізація лікування злоякісних пухлин, пухлинний токсикоз і методи детоксикації в онкології, імунологія і біохемія опікової хвороби.

Коли у 1986 р. сталася трагедія України — катастрофа у Чорнобилі, одним з перших відгукнувся Борис Білинський. Його численні праці, лекції, виступи щодо об'єктивної оцінки наслідків, онкологічних аспектів Чорнобильської катастрофи, є неоціненними.

Вагомим внеском у медичну науку та практику стало видання монографій „Індивідуалізація медикаментозного лікування онкологічних хворих“ (К., 1985), „Імунологічні механізми природної проти-пухлинної резистентності“ (К., 1991), „Ад'ювантна хіміотерапія раку грудної залози“ (Львів, 1997),

„Помилки в онкології“ (Львів, 2013), а також чотирьох видань фундаментального підручника з онкології. Наукові здобутки Бориса Білинського застосовують на найвищому академічному рівні.

Упродовж десяти років (1981—1991) працював проректором із лікувальної, а згодом — і з наукової (1991—2000) роботи Львівського медичного університету.

Неперевершеною є його майстерність лектора. Б. Білинський не раз читав лекції за кордоном, зокрема у Будапешті, Гані, Нью-Йорку, Філадельфії, Бостоні (Гарвардський університет), Північній Америці, Гамбурзі, Відні, Глазго, Лондоні, Каннах. І завжди лекції та виступи цього вченого світового рівня, істинно європейського професора викликали велике зацікавлення.

Б. Білинський — активний громадський діяч, він зробив чималий внесок у відродження державності України. Був депутатом Львівської обласної ради Першого демократичного скликання, членом Краєвої ради Народного Руху України, сприяв демократичній перебудові в системі охорони здоров'я Львівщини, заклав основи організації першого в Україні „Госпісу“.

Ювіляр — член редакційної колегії часопису „Лікарський збірник“, УЛТ, Лікарської комісії НТШ, активний учасник усіх з'їздів Всеукраїнського лікарського товариства, конгресів Світової федерації українських лікарських товариств, щорічних сесій НТШ.

1999 р. нагороджений відзнакою Президента України Орденом „За заслуги III ступеня“ і медаллю „Захисник Вітчизни“. Відзначений Почесною грамотою Львівської обласної ради (2000), Почесною грамотою Міністерства охорони здоров'я (2001), Грамотою Асоціації ветеранів спорту (2005). Нагороджений медаллю Президента Австрії (1990) за організацію співпраці з Науковим товариством Австрії у справі стажування молодих українських науковців у Відні, нагороджений медаллю Києво-Галицької метрополії УГКЦ „За вклад у справу відродження“. Борису Білинському присуджено звання почесного професора Інституту експериментальної патології, онкології і радіології ім. Р. Є. Кавецького АН України. 2004 р. ювіляра нагороджено грамотою від Верховного архієпископа Львівського, Києво-Галицького митрополита, Кардинала Римської Церкви Любомира Гузара за відродження шпиталю ім. Митрополита Андрея Шептицького „Народна лікарня“, 2009 р.— медаллю ім. М. Панчишина за активну діяльність УЛТ у Львові, а також Львівською обласною радою нагороджений пам'ятною медаллю Степана Бандери.

Зі студентських років Б. Білинський захоплювався альпінізмом, щороку чимало мандрував Карпатами, підкоряв Альпи. Від 1951 до 1992 р. він здійснив 30 сходжень, зокрема 25 на Кавказі, три на Тянь-Шані.

Свій ювілей Борис Білинський зустрів у розквіті сил. Учений активно працює на кафедрі онкології та радіології ЛНМУ, у Львівському онкологічному товаристві, виконує величезну громадську роботу в Науковому товаристві ім. Шевченка та Українському лікарському товаристві.

Друзі, колеги, учні вітають дорогого Ювіляра зі славною датою і бажають йому міцного здоров'я, творчої наснаги, нових наукових здобутків і ще багато років плідної праці на користь української науки.

Олександра МАТЕШУК-ВАЦЕБА